

Ana Šeparović

Ikone i hrvatsko slikarstvo ranog 20. stoljeća

U ovome će se radu predstaviti hipoteza o bizantskim i kretsko-venecijanskim ikonama kao jednome od poticaja u hrvatskome slikarstvu na početku 20. stoljeća. Ta će se pojava smjestiti u kontekst europskih primitivizama, odnosno traganja za iskonskom i neposrednom ekspresijom ugledanjem u stvaralaštvo neciviliziranih naroda, folklornu i srednjovjekovnu umjetnost. Intuitivno razumijevajući duhovnu dimenziju ikona Jerolim Miše, Maksimilijan Vanka, Jozo Kljaković i Ljubo Babić u nekim se svojim slikama koriste brojnim elementima slikarstva ikona poput plošnosti, linearnosti, hijeratskoga frontalnog držanja lika, apsolutne simetrije, zlatne pozadine, pogleda direktno usmjerenoga u promatrača, uzdužnoga pravokutnika formata i osvjetljenja iza glave nalik aureoli. Iljko Gorenčević ističe sličnosti i veze između stare umjetnosti ikona i suvremenoga ekspresionizma, Jerolim Miše zagovara ugledanje u rusku i bizantsku umjetnost zbog njezine "dublje duševne pronicavosti", a tadašnje zanimanje za ostale slavenske kulture Kosta Strajnić obrazlaže potrebom za upoznavanjem ostalih slavenskih naroda u trenutku stvaranja nove jugoslavenske kulture i države.